

Sygn. akt IX Ka 1302/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Opozda-Kałka

Sędziowie: SSO Aleksandra Babilon-Domagala

SSO Krzysztof Sójka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Ziółkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Piwko

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2014 roku

sprawy P. N.

oskarżonego o przestępstwo z art. 177§2 k.k. i art. 177§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku Kamiennej

z dnia 4 lipca 2014 roku sygn. akt II K 537/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną oskarżonemu P. N. w punkcie I wyroku karę pozbawienia wolności podwyższa do 4 (czterech) lat;

II. zmienia zaskarżone uzasadnienie w ten sposób, że na karcie 15 pisemnych motywów rozstrzygnięcia przyjmuje, iż Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat;

III. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata G. M. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

V. zwalnia oskarżonego P. N. od opłaty za obie instancje oraz od wydatków za postępowanie odwoławcze w całości.

Sygn. akt IXKa1302)14

UZASADNIENIE

P. N. oskarżony został o to, że : dniu 4.06.2013 roku w M. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), w rejonie wyznaczonym podwójną ciągłą linią dzielącą jezdnię na dwie części przeznaczone do ruchu w kierunkach przeciwnych, poruszał się po części jezdni przeznaczonej dla pojazdów nadjeżdżających z przeciwka, z prędkością większą od prędkości dozwolonej w tym obszarze – do 50 km/h, to jest z prędkością około 95 km/h, doprowadziwszy w ten sposób do zderzenia z jadącym prawidłowo z przeciwka samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) kierowanym przez N. M., w wyniku czego spowodował nieumyślnie wypadek drogowy, w którym kierujący pojazdem marki F.

(...) – N. M. doznał obrażeń ciała w postaci otarcia skóry klatki piersiowej, tułowia i kończyn, rozerwania aorty piersiowej z krwotokiem do jamy opłucnowej, stłuczenia płuc, rozerwania wątroby, krwi w jamie otrzewnowej, podbiegnięcia krezki jelit, skutkujących jego zgonem, zaś pasażerka samochodu F. (...) – M. M. doznała obrażeń ciała w postaci wielomiejscowych stłuczeń ciała powikłanych krwawieniem śródczaszkowym, złamaniami kości twarzy z pourazową neuropatią nerwu wzrokowego (II) lewego, raną szarpaną ucha lewego, odmą opłucnową obustronną, złamaniami żeber V, VI, IX po stronie lewej, stłuczeniem płuca lewego, rozerwaniem śledziony z krwawieniem do jamy otrzewnowej, złamaniem V kości śródreżca lewego i raną podudzia prawego, a które to obrażenia naruszyły prawidłowe funkcje narządów jej ciała na okres powyżej dni siedmiu. tj. o czyn z art. 177 § 2 kk i art. 177 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Skarżysku Kamiennej wyrokiem z dnia 4 lipca 2014 roku w sprawie (...)13 oskarżonego P. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu stanowiącego przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. i art. 177 § 1 k.k. zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. N. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. Na podstawie art. 43 § 3 k.k. zobowiązał oskarżonego P. N. do zwrotu dokumentu prawa jazdy. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego P. N. do zapłaty na rzecz pokrzywdzonej M. M. kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata G. M. kwotę 723,24 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu. Na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.750,90 złotych tytułem części kosztów sądowych, a w tym kwotę 400 zł tytułem opłaty od wymierzonej kary, a w pozostałym zakresie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca P. N. , który zaskarżył powyższy wyrok w części orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego i zarzucił rozstrzygnięciu rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu – jej surowość przez nienależyte uwzględnienie stopnia zawinienia oskarżonego oraz przyznania się do winy i okazanej skruchy.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez znaczne złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz o zasądzenie kosztów obrony z urzędu oskarżonego P. N. w postępowaniu przed Sądem Okręgowym.

Apelację wniósł także prokurator , który zaskarżył powyższy wyrok części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść P. N. , a w części dotyczącej uzasadnienia wyroku na korzyść P. N. i zarzucił rozstrzygnięciu :

I. obrazę przepisów prawa procesowego – art. 413 § 2 pkt 2 kpk oraz art. 424 § 2 kpk która mogła mieć a mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na rozbieżności pomiędzy treścią wyroku – gdzie Sąd wymierzył oskarżonemu środek karny 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a uzasadnieniem wyroku – gdzie Sąd wskazał, że wymierzył oskarżonemu środek karny 6 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

II. rażąco niewspółmierność orzeczonej względem P. N. kary 3 lat pozbawienia wolności, wynikającą z przecenienia ustalonych przez Sąd okoliczności łagodzących w postaci przyznania się przez oskarżonego do zarzucanego mu czynu, wyrażenia żalu i skruchy, niekaralności, a niedoceniających ustalonych przez Sąd okoliczności obciążających takich jak: sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw oraz nie uwzględniającej stopnia zawinienia P. N. i społecznej szkodliwości jego czynu, dyrektyw prewencji indywidualnej oraz generalnej, co w konsekwencji doprowadziło do wymierzenia kary rażąco łagodnej.

W konkluzji skarżący wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia poprzez: - wskazanie w uzasadnieniu orzeczenia, że Sąd orzekł wobec P. N. środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. – orzeczenie wobec P. N. kary 5 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja wniesiona przez oskarżyciela publicznego okazała się częściowo zasadna , natomiast apelacja obrońcy oskarżonego P. N. nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo, zgodnie z wymogami art. 7kpk ocenił przeprowadzone dowody, dokonując na ich podstawie trafnych ustaleń faktycznych dotyczących przypisania oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu czynu . W tym zakresie wyrok nie był kwestionowany przez strony postępowania .

Odnosząc się do oceny kary wymierzonej wobec P. N. stwierdzić należy , iż w tym zakresie częściowo zasadny jest zarzut podnoszony w apelacji prokuratora wskazujący na rażącą niewspółmiernie łagodność orzeczonej kary pozbawienia wolności . Choć Sąd Rejonowy oceniając stopień winy i społecznej szkodliwości czynu P. N. uwzględnił dyrektywy wskazane w art. 53kk, to jednak nie do końca prawidłowo je ocenił . W pisemnym uzasadnieniu wskazano, iż stopień społecznej szkodliwości czynu i stopień winy oskarżonego są wysokie , tymczasem jednak ocena stopnia i rodzaj naruszonych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym , rodzaju naruszenia dóbr prawnych oraz rozmiaru tragicznych skutków przedmiotowego wypadku drogowego wskazuje , iż są one bardzo wysokie . P. N. umyślnie i rażąco naruszył szereg zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym . Sposób prowadzenia pojazdu przez oskarżonego był agresywny i skrajnie niebezpieczny . Z zebranych dowodów , w tym zeznań P. D. , M. P. i P. M. wynikało, iż zanim doszło do zderzenia pojazdu oskarżonego z pojazdem N. M. , P. N. podejmował nie znajdujące żadnego uzasadnienia w sytuacji na drodze gwałtowne manewry , które jedynie na skutek podjęcia reakcji obronnych przez kierowców nie doprowadziły do innych zdarzeń drogowych. I tak P. N. początkowo wykonał manewr wyprzedzania samochodu O. (...) kierowanego przez P. D., przy czym, mimo małego ruchu na drodze , wykonywał go w ten sposób, że P. D. musiał zjechać na trawiaste pobocze po to, by oskarżony nie zepchnął go z jezdni. Następnie zaś oskarżony kontynuując jazdę poruszał się częściowo prawym , częściowo lewym pasem ruchu , by po chwili ponownie zjechać na prawy pas, a następnie częściowo lewy , po którym w tym czasie poruszał się samochód V. (...) . Z relacji P. D. wynikało, że kierujący tym pojazdem musiał zjechać na pobocze po to, by uniknąć czołowego zderzenia z oskarżonym . Istotnym jest , iż powyższe niebezpieczne sytuacje na drodze nie skłoniły oskarżonego do żadnej refleksji , nadal kontynuował prowadzenie pojazdu w ten skrajnie niebezpieczny sposób , by w efekcie doprowadzić do czołowego zderzenia z jadącym z na przeciwka pojazdem N. M. , który jechał prawidłowo , swoim pasem ruchu . Do zderzenia doszło na przeciwnym dla oskarżonego pasie ruchu , gdzie zgodnie z zasadami ruchu drogowego P. N. nie powinien się znaleźć . Ponadto na tym odcinku drogi poszczególne pasy ruchu rozdzielone były podwójną linią ciągłą . Z przeprowadzonych dowodów wynikało, iż nie występowały żadne okoliczności obiektywne , które uzasadniałyby takie zachowanie oskarżonego na drodze. Niewątpliwie zaś taki sposób prowadzenia pojazdu ocenić należy jako agresywny, skrajnie niebezpieczny i zasługujący na szczególną dezaprobatę . Jeżeli uwzględni się nadto, iż oskarżony poruszał się z prędkością ok. 95km/h w terenie zabudowanym , gdzie obowiązywała dopuszczalna prędkość 50 km/h , to jego zachowanie można ocenić wręcz jako bezmyślne piractwo drogowe . W konsekwencji zaś oskarżony doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym pojazdem prowadzonym przez N. M. . Rażące , umyślne naruszenie podstawowych zasad ruchu drogowego , było wyłączną przyczyną zaistniałego wypadku drogowego, bowiem pokrzywdzony w żaden sposób się do zdarzenia nie przyczynił się, jechał prawidłowo , swoim pasem ruchu . Na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego niewątpliwie wpływ mają również tragiczne skutki przedmiotowego wypadku drogowego, w którym życie stracił N. M. , zaś pokrzywdzona M. M. doznała poważnych obrażeń ciała , skutkujących nie tylko koniecznością długotrwałego leczenia, ale także nie uzyskaniem pełnej sprawności narządów wzroku i ruchu .

W ocenie Sądu Okręgowego jedyną okolicznością łagodząca jest dotychczasowa niekaralność P. N. , a także w niewielkim stopniu fakt, iż także on doznał obrażeń ciała .

Natomiast wbrew wywodom obrońcy oskarżonego takimi okolicznościami nie są przyznanie się do winy i złożenie szczerých wyjaśnień. Przede wszystkim zauważyć należy, iż aby można było uznać przyznanie się do winy oskarżonego jako okoliczność łagodzącą , należy, oceniając jego postawę procesową , nabrać przekonania, iż rzeczywiście wskazuje ona na to, że cele wychowawcze zostały już w pewnym stopniu osiągnięte w toku postępowania . Takich wniosków nie można wysnuć oceniając wyjaśnienia P. N. . Chociaż bowiem formalnie przyznał się do winy , co w świetle pozostałych zgromadzonych dowodów i tak nie mogło budzić najmniejszych wątpliwości , to równocześnie treść

jego wyjaśnień wskazywała, iż próbował się uwolnić od odpowiedzialności podając nieprawdziwe okoliczności. W świetle przeprowadzonych dowodów z opinii biegłego kardiologa (k.237-238), neurologa (k.310-312) i zeznań M. P. (k.14,283v i 284v) wykluczone zostało, iż, jak podawał oskarżony, po wyprzedzeniu pojazdu O. (...) , stracił przytomność . Nie tylko bowiem z medycznego punktu widzenia nie było uzasadnienia tych twierdzeń, ale także relacje świadków P. D. , M. P. i P. M. wykluczają powyższe, nie jest możliwym , pozostając w stanie nieprzytomności , wykonywanie manewrów na jezdni , a takie manewry , wykonywane po wyprzedzeniu ich przez oskarżonego , opisywali świadkowie .

Powyższe okoliczności uzasadniają , ocenę, iż wymierzona oskarżonemu P. N. kara 3 lat pozbawienia wolności jest karą rażąco łagodną i dlatego Sąd Okręgowy podwyższył jej wymiar do 4 lat pozbawienia wolności . Tak orzeczona kara będzie karą adekwatną zarówno do stopnia winy, jak też społecznej szkodliwości przypisanego czynu . W tej sytuacji bezprzedmiotowe pozostają argumenty obrońcy odnoszące się do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności .

Trafnie natomiast wskazał prokurator na sprzeczność pomiędzy treścią wyroku , a uzasadnieniem (k.15) w zakresie wskazanej w pisemnych motywach wysokości orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych . Nie ulega wątpliwości, iż rozstrzygającą i wiążącą pozostaje treść wyroku, dlatego też Sąd Okręgowy zmienił uzasadnienie na k. 15 i przyjął , iż Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat . Wysokość orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych jest prawidłowa. Oskarżony swoim postępowaniem wykazał, że prowadzenie przez niego pojazdów stwarza zagrożenie bezpieczeństwu w komunikacji , na co wskazują okoliczności niniejszego zdarzenia drogowego i należy go wyeliminować z ruchu drogowego na długi czas .

Nie budzą zastrzeżeń także pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w zaskarżonym wyroku , a to zobowiązanie oskarżonego do zwrotu dokumentu prawa jazdy, wysokości i zasadności zasądzonych na rzecz M. M. zadośćuczynienia .

Mając na uwadze wskazane wyżej argumenty Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437§1kpk .

Na podstawie §14 ust.2 pkt.4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu , który udzielał pomocy prawnej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym kwotę 516.60 zł tytułem wynagrodzenia .

Na podstawie art. 624§1kpk zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za obie instancje oraz wydatków za postępowanie odwoławcze, bowiem P. N. nie pracuje, pozostaje na zasiłku wypłacanym przez MOPS w kwocie 540 zł , zobowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych, z uwagi na kontynuowanie leczenia nie pracuje , nadto także uwzględniając wysokość obciążeń finansowych wynikających z wyroku, uiszczenie przez niego tych kosztów byłoby zbyt uciążliwe.

SSO Krzysztof Sójka SSO Ewa Opozda – Kalka SSO Aleksandra Babilon – Domagała